

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 12 DECEMBER 1972 57. ÅRGANG

Foto: Hagan Hasseløach

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND

EMULSION ^{A/S}

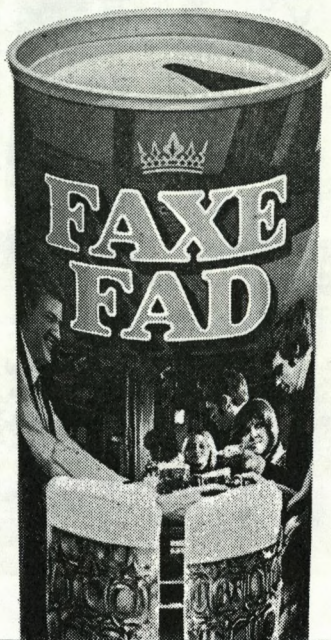

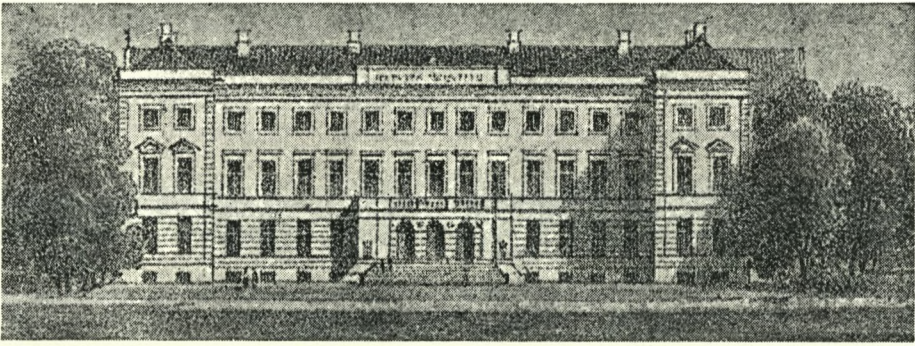
non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V

**Mere øl.
Mere smag.
Mere stemning.**

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

DECEMBER

57. ÅRGANG

NUMMER 12

Tale i Sorø Kirke

Ved Soransk Samfunds 150 års højtidelighed d. 13. okt. 1972

Af ERIK SEIDENFADEN

Mine tilhørere, gamle og unge soranere!

Hvad vil det i grunden sige at være soraner? Hvori adskiller nuværende og forhenværende elever fra denne vor skole sig fra andre almindelige mennesker? Hvad gør os til noget ganske særligt, måske endda finere og bedre end andre dødelige?

For at der også eksisterer et soransk mereværdskompleks, kan man i alt fald godt få indtryk af, når man i livets løb kommer i snak med et eller andet fremmed menneske og af en eller anden tilfældig grund er kommet til at nævne, at man *har gået på Sorø*. Så bliver alting med ét anderledes. »Ih, er De soraner!« udbryster det fremmede menneske med alle tegn på respekt og anerkendelse. Og man føler sig pludselig som et endnu mere værdifuldt menneske, end man gjorde i forvejen, indtil man hurtigt får at vide, at det fremmede men-

neske selv er soraner. Det forklarer meget. Alligevel er vi vokset flere tommer i hinandens agtelse.

Omvendt er det i livets løb hændt mig, at jeg i et selskab har truffet et fremmed og tilsyneladende sympatisk menneske, der i aftenens løb blev afsløret som Herlovianer. Skønt vi måske begge havde forladt vore skoler for både år og dag siden, og skønt vi måske begge af vore venner var betragtet som besindige mænd, der havde fundet fred med både os selv og verden, kastede vi os ud i et højrodet skænderi om henholdsvis Herlufsholms og Sorøs fortræffelighed eller elendighed. Ingen af os mente det forhåbentlig helt alvorligt. Men vor disput måtte få det øvrige selskab til at frygte, at knivene snart ville blinke i en blodig duel mellem to fundamentalt forskellige værdisystemer.

Da jeg nu modtog Soransk Samfunds opfordring til at tale ved denne højtime-

lighed og denne fest, der på én gang er de gamles traditionelle hilsen til skolens friske årgange og hundredehalvtredsårs jubilæet for skolens genopstandelse i den form, vi nu kender den, måtte jeg tænke stærkt over svaret på det spørgsmål, jeg begyndte med at stille: Hvad det i grunden ville sige at være soraner. Hvad særligt er der ved det?

Svaret er let, når det drejer sig om de forestillinger om bedreværd, jeg gav nogle mindre alvorligt mente eksempler på. Naturligvis medfører dette at være soraner ikke i sig selv nogen som helst ekstra kvalitet, vi hver for sig kan gøre os til af. Gennem de sidste halvandet hundrede år kan Sorø Akademis Skole til skiftende tider have været fremragende, god, mindre god eller dårlig – med tilsvarende virkninger for eleverne. Men så har det været i kraft af dens ledelse, dens lærerkræfter, dens principper. Men hvad man uden egen for tjeneste har fået forærende, kan man ikke gøre sig vigtig af.

Selv om soraneren da, alene fordi han er soraner, hverken er bedre eller forhåbentlig værre end andre, er han – eller hun – alligevel noget for sig. At have gået på Sorø mærker én for livet. Og det på flere måder.

Jeg var engang under en sprogvidenskabelig eskapade stærkt optaget af fonetik. Mit ideal var professor Higgins fra Bernhard Shaws »Pygmalion«, som de fleste kender bedst som »My fair lady«. Det var ham, der stod i menneskevrimlen på Londons gader og kunne lytte sig til, hvor hver enkelt forbipasserende kom fra, ikke blot i hvilken egn han var født, men også i hvilken skole han havde gået, og i hvilket kvarter han havde sin bolig. Sproget røber. Man siger, at rigsdansk er den danske tale, der ikke røber, fra hvilken egn af landet man kommer. I så fald eksisterer rigsdansk ikke for en professor Higgins. Som amatør-fonetiker er jeg aldrig nået professorens færdighed. Men lyttende

mig frem til en mig ubekendt talendes identitet, har jeg dog ofte kunne fælde en uomstødelig dom: *Født på Bornholm. Opvokset i Randers. Student fra Sorø.*

Man kender også sine lus på *gangen*. Ingen flytter benene på ganske samme måde som soranere. Når jeg med mange års mellemrum har besøgt Sorø og foretaget min lille sentimentale rejse til søen og Fratergården og Filosofgangen og er standset op i Klosterporten for i gymnasiasternes vandringstime at kaste blikket op ad Storegade, føles det pludseligt, som om alle de svundne år virkelig er borte. For det er jo stadig mine egne klassekammerater, der spadserer der. Nøjagtig på samme måde skrider de frem ad fortovet med denne bestemte blanding af slentren og tidlig værdighed, som ingen af os gamle helt har aflagt. Og som også I unge, tro mig, vil bevare under livets lange vandring, indtil gigten sletter disse jeres soranske spor. For jeg tager ikke fejl, hvis jeg i dag på Paris' boulevarder får øje på en gågænger med bentøj og rytme i denne stil og uden yderligere præsentation slår ham på skulderen og siger: Godav, soraner!

Det er da klart, at hvis der i sprogets tone og legemets bevægelser er noget, man kunne kalde de sekundære soranske køns karakterer, så må noget tilsvarende være sandt på de ulige mere væsentlige primære områder. Her er der tale om det særlige præg på sind og sjæl, på karakter og kunnen, som Sorø har givet og giver sine elever. Det er sværere at definere, og selv i en soransk jubilæumsstemning må vi ikke miste sansen for proportionerne.

Vi er også *andet* end soranere. Det vi gennem ydre påvirkninger er blevet til eller bliver til, har også andre kilder end Sorø Skole. Vi formes i skiftende fællesskaber. Vi er på samme tid medlem af mange fællesskaber på forskellige planer. Familiens fællesskab og vennernes, fagets og arbejdspladsens, det politiske engagement, det religiøse

eller kulturelle tilhørsforhold, nationens fællesskab, sågar det europæiske, måske den hele menneskehed. Inden for mange cirkler, der snart dækker hinanden, snart krydser hinanden, formes vort jeg.

Hvad der i alt dette gør skolen til noget helt afgørende, er naturligvis, at den omfavner os i de år, i hvilke vi næsten alle i langt højere grad end i nogen anden livsperiode – måske med undtagelse af de allerførste barneår – bliver til som de menneske, vi efter at have taget kromosomerne i ed, har muligheder for at blive. Hvad der har været særligt for skolen i Sorø er, at den, fordi den også har været kostskole, så at sige monopoliserede sine elever. Den blev ikke blot deres undervisningssted, men trådte i forældres sted – skønt dette sidste efterhånden er blevet mange andre skolars forpligtelse, omend af andre grunde og først og fremmest af den enkle og alvorlige, at så mange forældre ikke længere ved, hvad de skal sige til deres børn.

Fordi Sorø kun var Skolen, Byen så at sige dens service-organ, var man henvist til hinanden i et eksklusivt kammeratskab på godt og ondt. Skovene omkring os skærmede billedligt talt mod stormene udefra, lukkede måske også undertiden af for gavnlige fornyelser.

I alt dette var store traditioner imidlertid ikke blot bånd, der bandt til noget fortidigt, men i fuldt så høj grad kanaler for *den* historiske sammenhæng, uden hvilken nutid og fremtid ikke har mening for et folk.

De halvandet hundrede år, vi her markerer, er i grunden en alt for beskedne fødselsdag. I stedet for at gå tilbage til 1822, kunne vi – ganske vist på bekostning af dagens fest – være gået tilbage til 1747, da Akademiet genoprettedes ved Holbergs midler, eller til 1623, året for Christian den Fjerdes ridderlige Akademi, eller til den kongelige Opdragelsesanstalt, der i 1586 oprettedes i Hvideslægtens gamle kloster, der også

før den tid havde haft skole. Der har været skole i Sorø i mere end et halvt årtusinde.

Men halvandethundred-års-jubilæet er måske en god idé, fordi den her forløbne periode også dækker den tid af skolens historie, der har været en succes. Hvad ikke ubetinget kan siges om dens forgængere. Derimod er det nok en smule overdrevet at sige, at de 150 år står for skolen, som vi i dag kender den, hvis man dermed tænker på andet end den nuværende hovedbygning. Der er i alt fald meget, jeg ikke kender igen, skønt det kun er lidt mindre end et halvt århundrede siden, jeg gik her, og dagens skole er nok endnu mere forskellig fra den latinske, der åbnede i 1822. Hvilket der stort set kun er grund til at være glad for.

Sorø Akademi Skole følger med tiden, men ikke tankeløst med alt i tiden. Det er denne balance, det især synes mig rigtigt at fremhæve og at prise – ikke mindst i lys af øjeblikkets udfordringer til undervisning og skole i vort land.

Set under et meget langt tidsperspektiv – der delvis strækker sig længere bagud i tiden end den dato, vi i dag juberer for, kan det nok forekomme beklageligt, at Sorø – uden at det iøvrigt er muligt at lægge skylden på nogen soransk person eller institution – ikke fik noget positivt ud af de to store fornyelses-initiativer, der i løbet af de to forrige århundreder bejlede til Sorø's gunst. Det første kom dog fra det attende århundredes største åndspersonlighed i Danmark, Ludvig Holberg, det andet fra det nittende århundredes stærkeste danske ånd, Frederik – også kendt som Nicolai Frederik Severin Grundtvig.

Det var i ulykkesåret 1813, i hvilket vi mistede Norge og forberedte os på statsbankerotten, at flammerne raserede Holbergs Akademi. Det mest ulykkelige, der skete ved den lejlighed, var, at Holbergs bibliotek brændte. For Akademiet var ulykken sket forlængst. Brandens

årsag blev aldrig opklaret. Det eneste sikre er, at den ikke var påsat af eleverne. Af den enkle grund, at der ingen elever var. Det sidst noterede elev-tal, der lå flere år tilbage før branden, opgav siger og skriver én akademist. Holbergs tanke, da han skænkede Akademiet sin formue, var, som han fortæller i et af sine epistler, at lede unge danske studerendes mægtige trang til udlandsrejser ind i mere frugtbare baner. Det skulle ske ved at gøre en studerendes udlandsophold betinget af, at den unge forinden, gennem nogle år på Akademiet i Sorø, havde skaffet sig forudsætninger for at få nytte og ikke blot forlystelse ud af udlandsopholdet. Det skulle i praksis vise sig, at den gode tanke var aldeles virkelighedsfjern. Den er da heller aldrig siden under nogen anden form kommet virkeligheden nærmere. Hvad jeg personlig er den første til at beklage.

I 1840erne søgte så Grundtvig at få den første danske Folkehøjskole oprettet som en statsinstitution i Sorø Akademis bygninger. Han havde fået kongeligt tilsagn om planens virkeliggørelse, da Christian den Ottende døde. Det er paradoksalt at tænke på, at netop denne plan havde fået enevældens støtte, men blev torpederet af det begyndende folkestyres to første kultusministre. Folkehøjskolerne kom som bekendt alligevel andre steder og på privat initiativ. Når man tænker på, hvad de skulle komme til at betyde for dansk kulturlivs demokratisering og for det danske folkestyres blomstring, kan man godt føle en rent soransk-patriotisk skuffelse over, at det ikke blev Sorø, der som moderskole fik andel i æren. Til gengæld fik vi andre lov til at beholde vor herlige skole.

Jeg vender her tilbage til den soranske balance, det ikke mindst i disse år kan være værd at prise.

De sidste halvandet hundrede år af Sorø Skoles historie falder omtrent sammen med den periode, i hvilken Danmarks forrige Skolelov var gældende.

For Skoleloven af 1814 fik et usædvanlig langt liv. Det er ikke mange år siden, den blev afløst af en ny, som næppe får sin forgængers levetid. Men loven af 1814 indførte undervisningspligt for alle. Mest revolutionerende blev den for Folkeskolen, mindst for Latinskolen, og på begge områder tog det tid, før dens principper blev til virkelighed. Med store ord kan det imidlertid siges om disse principper, at de ville gøre barnet til menneske, give barnet menneskeværdighed, sørge for at barndom og ungdom blev livsafsnit med et værd og en ret i sig selv og ikke blot en forberedelse, en opdragelse, en excersits til et voksenliv i de voksnes og de ældres billede. Der er nogle, der mener, at disse principper stadig ikke er slået helt igennem. Der er andre, der mener, at de er slået så voldsomt igennem, at tiden kunne være inde til at tale om, at også den voksne og den ældre alder kunne have egen værd og egen ret.

Også alt hvad der hedder undervisning, skole, uddannelse er i disse år i mægtig bølgegang. Debatten er lidenskabelig omkring kundskabstilegnelse kontra skabende evners kundskabsfri udvikling, lærer-autoritet eller blot lærer-vejledning kontra elevs selvbestemmelses- eller medbestemmelsesret, politisering kontra objektivitet, ja på en yderfløj stilles endda spørgsmål om, hvorvidt selve skolens eksistens i grunden ikke er af det onde, hvor skolens almindeliggørelse og forbedring hidtil var alfa og omega for alle fremskridtsfolk.

Danmark er langt fremme i denne pædagogiske debat og i mange nye eksperimenter. Det kan være godt og rigtigt under i alt fald én væsentlig forudsætning: At man ikke glemmer, at hvis noget gammelt og forkert på disse områder kan gøre stor skade på unge menneskesjæle, så kan noget nyt og forkert gøre nøjagtig det samme. At være langt fremme betyder nødvendigvis også, at man kan være langt ude.

Hvis det på tilsvarende måde kan være rigtigt, at det, der har overlevet sig selv, ofte kun bliver forandret under pres fra hyl og protester, så er det også rigtigt, at hyl og protester ofte rummer urimeligheder og afsindigheder, der, hvis de – af forvirring, forskræmthed eller øjeblikkelig bekvemmelighed – tages til følge, kan slå helt afgørende værdier i stykker. Når nye tanker føres frem, ikke blot som nye tanker, men som næsten skjulte kerner i en sky af avner, så forekommer prøven på et civiliseret demokratisk samfund at være den, at det har tilstrækkelig klogskab til taknemligt at tage kernerne til sig og lade dem gro, og tilstrækkelig fasthed og trofasthed overfor sin arv til at kaste avnerne på ilden.

I alt dette forekommer det mig endelig, at den konflikt, der måtte være, i alt fald ikke er en konflikt mellem ældre og unge, mellem forældre og børn, mellem lærere og elever. Det er et falsk og farligt skel at sætte. For på begge sider af denne ganske kunstige front kender vi et register af dyder og udyder, der nok er forskelligt, men parallelt på godt og mindre godt.

Hos de ældre kan der være visdom og erfaring, kundskab – men også bekvemmelighed, vanetænkning, forbenethed. Hos de unge kan der være fantasi, indignationsevne, idealisme – men også uvidenhed, uskyldig ubarmhjertighed og udslag af det, man engang i tiden kaldte lømmelalderen, og som ikke i dag er noget andet, selv når det rykker frem under ungdomsoprørets besmykkende fane.

Også her går min pris til balancen i vurderingen af ældre og unge, som den før gjorde det i afvejningen mellem gammelt og nyt. Måske er det alligevel et udslag af soransk overmod, men det er mit indtryk, at det med denne balance ikke står værst til på Skolen i Sorø.

Kultur består blandt andet i en vekselvirkning mellem tradition og fornyel-

se. Med tradition uden fornyelse stivner den. Ved fornyelse uden tradition risikerer den at gå i opløsning.

Det særlige ved at være soraner skulle da bestå i dette, at vi gennem denne skole ikke har kunnet undgå at modtage et lille ekstra tilskud af dansk histories kulturelle forpligtelse og arv. Den svæver over disse skove. Den taler fra disse bygninger og fra disse steder. Den vidner fra denne kirke. Den er levende under den dannelse af mennesker, der her stadig finder sted.

Kan vi have andet jubilæumsønske for Sorø Akademis Skole, end at dens ledelse, dens lærerkræfter, dens gamle, dens nybagte, dens yngste soranere fortsat vil være sig dette bevidst – for denne skoles egen skyld, men også for Skolen i Danmark.

Referat af årsfesten

De store forventninger man stillede til netop denne årsfest – på samme tid en jubilæumsfest for undervisningens genoptagelse i 1822 og en fest i anledning af at vor gamle skole overlevede hensygnen, stilstand og sluttelig ildsvåde i 1813 – blev *ikke* skuffet. Et rekordagtigt deltagerantal – alt i alt et halvt tusind! – krævede ekstraordinære arrangementer, men alt lykkedes. Det blev en meget smuk og uforglemmelig fest.

Kirken som ramme om en »musisk« introduktion til aftenens festligheder på *Akademiet* var et lykkeligt valg. Smukke ord og toner anslog en stemning, som man slet og ret tør kalde enestående. Et elegant festklædt publikum satte sin særlige accent på sceneriet. Det skønne rum var praktisk taget fyldt til sidste plads.

Rektor *Arne Østergaard* (S 1929) betegnede vor gamle kirke som et både naturligt og rigtigt samlingspunkt ved en jubilæumsfest som denne, og efter nogle praktiske anvisninger introducere-

rede rektor aftenens hovedtaler, direktøren for Det danske Studenterhus i Paris *Erik Seidenfaden* (S 1928), der klogt, vittigt og elegant talte over temaet *Hvad er en soraner?* [talen gengives foran i bladet]. Soransk Samfunds formand, højesteretssagfører *Jonas Bruun* (S 1929) talte sluttelig følsomt og smukt om *kirken i Sorø* som det særligt uforanderlige i soranerens verden – »i kirken er vi ét, tiden forsvinder her, udenfor er vi årgange« – og udtrykte et tilsyneladende uopfyldeligt brændende ønske: »Hvor ville vi dog gerne kunne møde dem, disse gamle kammerater, der i disse dage for 150 år siden samledes til fornyet skolegang... vi vil prøve derpå, det kan godt lade sig gøre! Her i kirken sidder i aften en gammel soraner, Ellen Vibeke Jensen (S 1913), hvis morfar var en af hine gamle elever fra 1822... kan vi komme det nærmere?... Tiden står på en forunderlig måde stille herinde!«

Det musikalske islæt var af høj karat. Herligt intonerede organisten *Knud Vad* (S 1955) Johann Sebastian Bachs toccata og fuga i d-mol, hvis polyfone tonevæv stod lysende klart i det enestående orgels gennemsigtige klangdragt, og *Chorus Soranus* lagde dejlige stemmer til Ingemanns salmer og – *konfirmationskantaten*, den i hvert fald af de ældre årgange så inderligt elskede (og savnede!), der – selv om den ej er musik udi bachsk forstand – dog taler sit særlige hjertesprog, der får mindernes lønlige kildespring til at vælde frem i den gamle soraner, der måske selv er blevet konfirmeret i »sin egen« kirke til dens toner eller selv har stået på orgelpulpituret og sunget med i koret... Det eneste usædvanlige ved denne fine fremførelse var – mørket udenfor, så ganske uligt Palmesøndags skarpe lys.

Under postludiets pomp, nikkende til højre og venstre til kendte ansigter, ivrigt samtalende med en kær lærer eller en ven fra dengang, stilede man mod banketten, der var henlagt til Akademi-

ets øverste etage i den nye »eleveredestengang«, der sammen med det tilstødende gangareal i øst- og vestfløjen og de fire store lokaler på søsiden lige netop afgav den nødvendige plads til at vi kunne være der. Det eneste, der heroppe erindrer om gamle dage – korsgangens og kamrenes domæne – er de relieffer, der pryder vinduernes tympana, ellers er alt nyt og – farveløst, isende hvidhed.

Lektor *Stevns Hansen* indledte souper'en med at oplæse et telegram til næstformanden i Soransk Samfund *Svend Clausen* (S 1925), der var forhindret i at være til stede og udøve hvervet som toast-master, et hverv som Stevns Hansen imidlertid påtog sig og udførte på fortræffelig vis. Et perfekt virkende højtaleranlæg rundkastede talernes grains d'or til samtlige tilstedeværende, der efterhånden – som den liflige vin gjorde sin virkning – kun vanskeligt lod sig mane til tavshed.

Første taler var elevrådsformand *Esben Munk Sørensen*, der takkede Soransk Samfund for, at eleverne var medindbudne – »en stor gestus... vi har glædet os meget til festen«. Munk Sørensen ønskede skolen til lykke og pointerede, at skolen har ændret sig meget i tidens løb – »hvis den skal overleve, må den stadigvæk ændre sig på mange områder« – han udtrykte elevernes håb om og tillid til at skolens ledelse ville leve op til tidens krav, og sluttede sin charmerende tale, der vakte stort bifald, med at udtrykke håbet om at Sorø Akademis Skole ville bestå.

Anden taler var 70-års jubilaren *Niels Bonnesen* (R 1902), der med stolthed bemærkede, at han hørte til de soranere, der er født i Sorø. Med varme omtalte Bonnesen sin far og sit hjem, hvor blandt andre rektor Bartholomæus Hoff havde sin gang, og han betegnede det som lidt af et eventyr at have fået lov til at være med til så meget i et langt og begivenhedsrigt liv – »og at være med stadigvæk per invitation nu og da«

– han takkede for de strålende årsfester, som han hver gang indførte i kalenderen med et vældigt kryds. *Stevns Hansen* lod nu Soransk Samfunds klokke lyde i en særlig anledning: »Lærerrådet har besluttet – som tak for hvad Soransk Samfund har ydet over for lærerkorpset – at skænke en sum til *Soraner-Bladet*, det egentlige bindeled mellem gamle soranere – for eksempel kunne pengene anvendes til klicheer, de er dyre!« – *Stevns Hansen* tolkede lærernes glæde ved at se de gamle elever og takkede Soransk Samfund for den store gestus at invitere så mange elever og lærere med. En bizar klædt yngre mandsperson fulgt af en blussende ungdom – »knap så original men sød« – førte sig nu frem; ved nærmere eftersyn viste det sig at være soraneren med sin pige anno 1827, *han* i »eensformig Dragt«, den første akademiuniform (lyseblå skødefrakke med pufærmer, storpuldet flad hue med skygge). Parret overrakte en check fra lærer kollegiet med hilsen og tak til Soransk Samfund. *Jonas Bruun* takkede for gaven – »jeg er dødsens interesseret i at se, hvad der står på den check« – og pointerede det rigtige i tanken, at pengene skulle gå til *Soraner-Bladet* – »den eneste af Soransk Samfunds aktiviteter, som når ud til alle, også i udlandet« – med begejstring i stemmen omtalte formanden alle de gode og morsomme billeder, der fandtes på Akademiets bibliotek, og som nu – »i hidtil ukendt omfang« – ville vise sig i *Soraner-Bladet*. »Jeg er taknemmelig for,« sagde *Jonas Bruun*, »at den eensformige dragt blev afløst af noget bedre – jeg tror, at vi ville have fået en skæv start i livet, hvis *den* dragt og den dertil hørende mærkelige hovedbeklædning ikke var blevet forandret i tidens løb.« Den, og talrige varianter deraf, blev først afløst i 1883 af den nuværende – desværre vel også snart fortidige? – uniform.

Tredje taler var 60-års jubilaren dommer *Helge Hoff* (S 1912), der bragte en

hjertelig tak til Soransk Samfund – »for det store og fortjenstfulde arbejde, det udfører for os.« – Hoff fremhævede det trofaste kammeratskab mellem soranere af alle aldersklasser og årgange, et kammeratskab som *Soraner-Bladet* bidrager til at udvide og bevare ligesom kærligheden til Sorø – »der blev et hjem for os, og som har givet sit til at vi kunne klare os i livet.« – Indskriften på Fraterbrønden »Mindet vel lader som ingenting, er dog et lønligt Kildespring« betegnede Hoff som et sandt udtryk for de gamle soraneres følelser.

Fjerde taler var 50-års jubilaren *Aage Kann Rasmussen* (S 1922), der på spartansk vis udtrykte sig yderst kortfattet og rammende: »Vi jubilarer skal hilse på to andre jubilarer: Skolen og Soransk Samfund (110-års jubilar), de leve...« *Stevns Hansen* komplementerede den tidligere formand for at han havde forstået opfordringen på Samfundets dirigentklokke »at vise sin visdom ved at tale kort.«

Lektor *Nordahl Svendsen* talte derefter vittigt – med et stænk malice – om tiden, der står stille ikke alene i Sorø kirke, men også udenfor: Skolens fysiksamling og den hermed forbundne *lokalemangel*, der begyndte, da A. W. Hauch for 150 år siden skænkede sin (Danmarks største!) fysiske samling til Akademiet – »lokalemangelen består stadigvæk!«

Stefan Borg Hansen, student fra i år, takkede på studenternes vegne for invitationen til Soransk Samfunds årsfest – »vi ses igen senere som gamle soranere.«

Nøjagtigt som ved indvielsen i 1827 af Akademiets nye hovedbygning blev man betaget af »...de skønne store Sale, som med den brillante Oplysning toge sig fyrsteligt ud«, her blev kaffen og senere natmaden med øl indtaget, og selv om vi var mange, var trængselen på ingen måde ulidelig, det skulle da lige være i solennitetssalen, hvor dansen gik – ikke mindst lancier'en var populær, alle aldersklasser deltog med

lige stor iver, men de unge førte an! I det hele taget var det bemærkelsesværdigt og glædeligt, hvor unge og gamle blandede sig; tvangfrit og naturligt debatteredes og snakkedes der på livet løs i en positiv atmosfære, her mærkedes ingen »generationskløft« - nutidens ungdom tog fortidens hjerteligt i hånden.

Tiden fløj, succes'en var hjemme. - Næppe før har der på skolen været fejret en fest så storartet og fornøjelig - det tjener Soransk Samfund og Sorø Akademi til ære.

Jeg gik klokken halvto. Nattehimlen hvælvede sig dybsort over den stille mørke sø, Orions stjerner funkede - fra Akademiets åbentstående vinduer hørtes glade unge stemmer...

Paul Rantzau (R 1937)

Gave til Soransk Samfund

Ved årsfesten den 13. oktober, der jo tillige var skolens 150-års jubilæumsfest, modtog Soransk Samfund en meget smuk gave. Lærerkollegiet og skolens rektor havde mellem sig indsamlet et beløb på over 1.000,- kr., der skænktes Soransk Samfund. Det betonedes ved overrækkelsen, at beløbet var til Soransk Samfunds frie rådighed; men det tilføjedes samtidig, at hvis beløbet kom Soranerbladet tilgode og specielt brugtes til at øge bladets billedstof klicheer er jo dyre), ville det stemme med givernes ønsker.

Der blev straks fra Soransk Samfunds side udtalt en meget hjertelig tak for den smukke gave, men her i Soranerbladet vil vi også gerne uddybe og gentage denne tak, der ikke blot er en betydelig hjælp i arbejdet med at gøre Soranerbladet så godt som overhovedet

muligt, men som tillige har sin særlige betydning for Soransk Samfund derved, at gaven kommer fra skolens lærere og fra dens rektor.

Jonas Bruun

Ønske for skolen

Et lille stykke Kantate til skolens jubilæum frit efter Johan Ludvig Heiberg.

*Hellige flamme, styrk i din glans
alle, som værner om mindernes
krans.*

*Sorø din skole blomstrende stå
evig mens tiderne vekslende gå.*

S. E. G.

Uniformsfrihed

Der er truffet en uniformsafgørelse, hvis fulde konsekvenser næppe endnu er draget og ej heller endnu kan overses. Soranerbladet vil senere søge at bringe en artikel om uniformsproblemet historie. I denne omgang aftrykker vi det opslag, der gav meddelelse om afgørelsen:

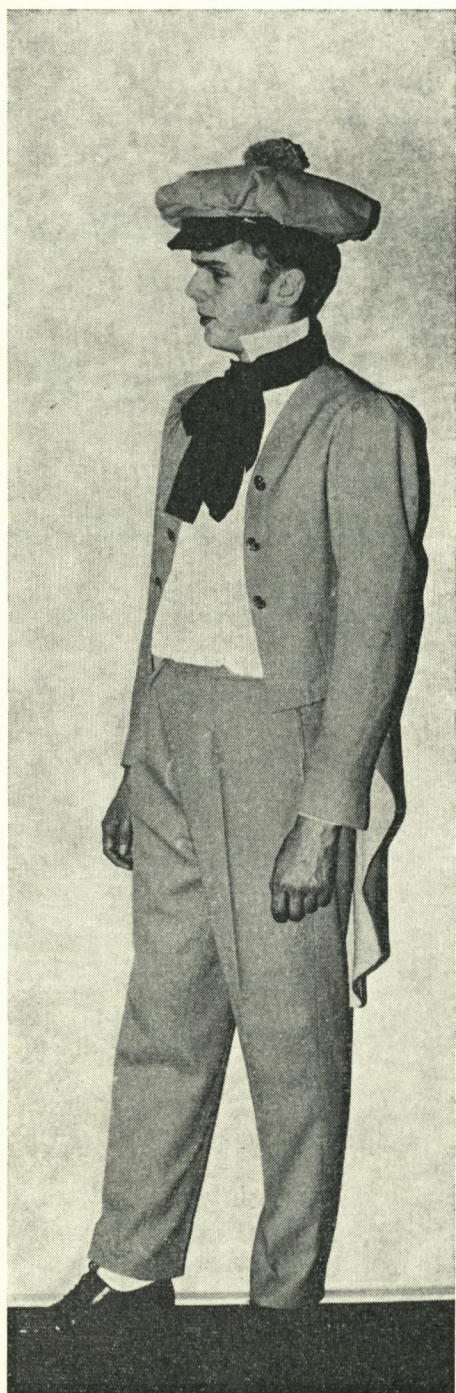
Sorø Akademis Skole

Rektor Sorø, d. 23/10 1972

Vedr. elevernes påklædning.

Efter henstilling fra direktoratet for gymnasieskolerne gøres det for de hjemmeboende elever frivilligt, om de vil følge de for alumnerne gældende regler for påklædning.

Arne Østergaard

Ved årsfesten viste Klaus Kromann (fra I.X) den gamle uniform fra 1828, sådan som den er blevet genskabt – til et karneval – af Lis Ranvig (69). Klaus Kromann, der sendte billedet til Soranerbladet, og som gerne ønsker udgifter til optagelsen af dette billede og et par andre uniformsmotiver afbalanceret, beder os meddele, at gamle soranere kan købe billederne til en billig penge i forskellige størrelser hos fotograf Per D. Nielsen, Harevænget 10, 2792 Store Magleby. Billederne kan f. eks. i postkortstørrelse (til 1 kr. pr. stk.) bruges til julehilsener.

Frokosten på Grand Café den 2. november 1972

Der råder en opadgående tendens for frokostfremmøde; denne gang var vi 22, spændende fra *Bonnesen* (1902) til *Lind* (1972). Hvor middelalderen lå, ved jeg ikke, men den var kraftigt forrykket nedad, takket være 6 deltagere fra de sidste 10 årgange.

Vor formand – han hedder *Jonas Bruun* og er fra 1929 – glædede sig over at se nye ansigter; ja, ja, han var da også glad for at se os andre ofte kommende, men de nye eller kun sjældent opdukkende var for ham en bekræftelse på, at frokosterne har deres berettigelse, som et sted hvor de ældre og unge kan finde hinanden, ja end ikke »alt mit sludder, som er notorisk, kan skræmme de unge væk«. Men samfundet burde nok arrangere noget for de mange, der ikke kunne afse tid midt på dagen, og han havde tænkt sig at gentage eksperimentet fra sidste år, med en aftensammenkomst, med eller uden gule ærter,

som det nu kan falde sig. Det skulle så ske engang i februar-marts.

Dégn (1921) overbragte hilsen fra Jornild og luftede på begges vegne tanken, om man ikke kunne arrangere noget efter normal arbejdstid, ganske uprætenttøst, hvor man bare dryssede ned på et af de ydmygere steder, à la nachspiel'et, men altså startende på et senere tidspunkt. (Ved dagens nachspiel foreslog Dégn at lave den af Bruun omtalte middagssammenkomst som en sundtur. Hvilket hermed videregives som forslag).

Brorson (1921) præsenterede sig som en af dem, der kun kommer en gang imellem. Han takkede meget for festen sidste år, men havde holdt sig væk denne gang i forvisningen om, at 71-festen ikke kunne overgås, men nu hørte han, at... (se referat andetsteds i bladet).

Clausen (1925) skulle hilse fra æresmedlemmet Lyngbeck, der lige var fyldt 86. Mackeprang (1913) havde ikke tænkt sig at sige noget (nåh ikke! ref.), men den megen tale om mad inspirerede ham dog til et causeri om gastronomiens besværligheder og bl. a. køkkenrullens rette brug. (Hvis dette lyder kryptisk, er det med vilje. Hvis man vil have detailler, kan man jo bare komme. Iøvrigt er Mackeprang ikke til at referere, han skal høres). Det ene ord tager jo det andet, så nu fremkom Jonas Bruun med et forslag til overvejelse, om man skulle oprette en studiekreds i madlavning, både for hyggen og det praktiske formåls skyld. Han mener det alvorligt!

Nachspielet varede til kl. ca. 16, og dér blev vi som vanligt suppleret med Brask (1967). Næste gang er torsdag den 7. december - årsdagen for Pearl Harbour. Det bliver julefrokost med dertil hørende grovseri og forhøjede kuvertpriser. Hvis min kalender ikke lyver, starter vi i det nye år med at mødes på Grand Café kl. 12.15 den 4. januar.

N. Sx.

Noget reaktionære reflexioner

af Paul Rantzau
(fortsat fra side 180 - 1972)

HER EDERS BLIK HAR VENDT SIG TIDT TILBAGE

Kommet vel indenfor »på den rigtige side af Klosterporten« (47) styrer jeg mine fjed mod kirken for dér at samle kraft og styrke til hvad jeg videre måtte blive udsat for af problematik »indenfor muren«.

KIRKEN

Absalons skønne guddomsbolig - det faste holdepunkt i min soranske tilværelse - er også underkastet forandringens lov, men her står alle gode kræfter samlet for at yde det bedste de formår.

Det første man bliver var, når man nærmer sig, er det dejlige nye blytag (48), der med sin karakteristiske profile-ring og fine grå farve står ganske anderledes smukt til den langstrakte røde munkestensbygning end det kedsomme sorte skifertag (hvor havnede skiferstenene?). Kirkeomviser fru Johansen byder venligt indenfor og fremviser med glæde sin splinternye skranke - det var på tide at det ældgamle vakkelvorne spisebord forsvandt, en pinlig »seværdighed«! Fru Johansen fortæller begejstret om interessante fremtidsplaner (49): *forhallen* - der altid har været skummel og trist, en kedelig introduktion til et af Danmarks skønneste kirkerum og dyrebareste nationale klenodier - skal sættes i forbindelse med kirkerummet: væggen ind mod hovedskibet (den er af nyere dato) fjernes og sideskibenes vestlige arkader genåbnes, herved kommer den balkon, som orgelet er opbygget på, til at »hænge« frit, og forhallen og den vestlige ende af nordre sideskib får lys, men sidst og ikke mindst genskabes noget oprindeligt, der

yderligere vil understrege det vældige kirkerums skønhed.

Kirkens indre udviser nænsomme men betydningsfulde forandringer indenfor de sidste fyrretyve år (50); arkitekt Charles Christensens fremdragnings i trediverne af de smukke sydportaler og den interessante vestportal er sammen med indretningen af præsteværelset bag den gamle dormitoriedør vel nok de mest iøjnefaldende ændringer. Det er med særlig glæde at man ser den ærværdige »munketrappe« i daglig brug af kirkens mænd. Nu venter man blot på, at de to prægtige middelalderlige rum nedenunder – i den eneste tilbageværende del af Nordens største kloster – kan overgå fra de døde til de levende, fra ligmagasiner til rum til kirkelig brug.

RAMEL-SEHESTEDS OG JUST HØGS KAPELLE

Det østligste rum i den bevarede del af klosterets østfløj – fordum sakristiet, senere det Ramel-Sehestedske ligkapel – er i dag i en sørgelig forfatning. Dels trænger væggene, hvis gamle bemaling blev »opfrisket« af Jacob Kornerup (1825–1913) i 1889, til at sættes i stand, dels skæmmes det smukke rum (51) af et formidabelt antal ligkister, der fylder hele gulvpladsen (i dag er her »kun« 10, i 1892 var her 14!), og som for de flestes vedkommende er i en mildest talt miserabel forfatning! Lektor Balslev skriver i 1943 (52) følgende om kapellet:

»Man kan saa spørge, om denne Ordning er den bedst mulige. Rummet bag Munketrappen er i al sin Enkelhed et stykke værdifuld Arkitektur og historisk interessant som en Del af det ellers forsvundne Kloster... Der er ingen Tvivl om, at Kisterne misklæder Rummet. Herom skriver Kornerup allerede 1886 i sin Betænkning til Nationalmuseet: »Særdeles ønskeligt vilde det da være, om dette smukke Rum kunde blive befriet for de der henstaaende Lig-

kister, som maatte kunne anbringes i Nabokapellerne...«.

Balslev foreslår, at man – som man havde gjort det allerede i 1880 i det vestlige af de to rum i den resterende klosterfløj, det Høgske kapel – kunne grave kisterne ned under gulvet, så bliver de hvor de er, og Ove Ramel Sehesteds (1757–1838) testamentariske bestemmelse (1838) om at hans kiste skulle indsættes i hans »familjebegravelse« i Sorø Kirke, ville ikke blive krænket. Den sidste begravelse i kirken er i øvrigt her, idet major Frederik Guldentierne Sehesteds (1804–1876) kiste står i kapellet.

NOTER

- 47: denne ægte passus soranus kan selvfølgelig opfattes som et udtryk for det mest ærke-reactionaire soranske ånds-hovmod imod hvilket der vises seligen bør protesteres (1972, 32: »Protest!« af Chr. Beck) – vendingen kan imidlertid, gamle og unge soranere imellem, også bruges og opfattes med »et glimt i øjet« ...
- 48: 1972, 24, 38: »Gamle soranere og soranske noter«. 1972, 45: »Indenfor Klosterporten«.
- 49: 1971, 80–81: »Der bankes, repareres og forbedres altid i kirken« af sognepræst Paul Honoré. 1971, 82–83: »Gamle soranere og soranske noter«.
- 50: C. M. Smidt: »Kirkebygningen« (SORØ I, 204–33, 1923–24); M. Mackeprang: »Sorø Kirke« (Danmarks Kirker udg. af Nationalmuseet. Kbh. 1937); Vilh. Lorenzen: »De danske Cistercienserklostres Bygningshistorie. Med Tegninger og Opmaalinger af Charles Christensen«. Kbh. 1941, 144–79; Charles Christensen: »Studier over Sorø Kirke og Kloster« (Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. Kbh. 1943, 119–58); Luja Balslev: »Sorø kirke« (Nationalmuseets blå åger. Kbh. 1961).
- 51: ill. i SORØ I, 286 (samme ill. i Danmarks Kirker (50), 77, og i Vilh. Lorenzen (50), 173).
- 52: Luja Balslev: »Ramel-Sehesteds Kapel i Sorø Kirke« (Aar bog for Historisk Samfund for Sorø Amt, XXXI, 1943, 3–42).

Dødsfald

Ebbe Nørgaard Friis.

* 12. januar 1891 – † 4. september 1972.

Ebbe Friis, der var født på landet og uddannet ved landbruget (Kammergave ved Sorø), kom som ung mand under første verdenskrig til hovedstaden, og her blev han i et foretagsomt og engageret virke. Han blev forretningsmand – vinhandler på Frederiksberg – men fik tid til med interesse at være med i politisk arbejde. Han var i ledelsen både af den konservative klub og den konservative vælgerforening og kom derigennem ind i Det konservative Folkepartis repræsentantskab

Axel Eduard Jensen.

* 14. november 1896 † 19. september 1972.

Axel Jensen var født i Flensborg som søn af grosserer Antoni Jensen. Efter at være gået gennem mellemskolen i Sorø blev han handelsuddannet og havde gennem årene forskellige forretningsmæssige opgaver både herhjemme og i udlandet.

Han blev senere købmand i København.

Thøger Fritz Aude Binneballe.

* 29. januar 1883 – † 30. september 1972.

Thøger Binneballe blev optaget i 1. realklasse 1896 og tog realeksamen 1901. Tilbage fra denne klasse er nu kun tidligere salgschef, rentier Aage Hellmers, der trods sine 87 år er i fin og frisk form. Binneballe, der blev uddannet som skibsbygningsingeniør, arbejdede i flere år ved værfter i Norge og Tyskland, men vendte i 1919 hjem og blev ansat ved Køge Værft. Herfra kom han til Odense Staalskibsværft, hvor han

var driftsingeniør til sin afgang i 1954.

Soranerbiografierne har nogle linier om en dramatisk oplevelse i de unge år. Som orlogsgast på fregatten Heimdal deltog Binneballe i 1908 i redningsarbejdet efter jordskælvet i Messina.

Peter Emil Mortensen.

* 23. august 1889 – † 14. oktober 1972.

14. oktober fik jeg det sorgens budskab, at min gamle ven og fætter Peter Emil Mortensen pludselig var død, 83 år gammel. Han havde ellers været så rask

Vi var jævnaldrende af gammel købmandsslægt og skolekammerater først på Tvóroyri på Færøerne og senere ved realskolen i Tórshavn I august 1905 kom vi til Sorø og blev optaget i Sorø Akademi. Det første år boede Ernst og jeg hos Emil Wodschou. Vi så Sorø, liggende smukt ved Sorø sø, og omgivelserne var smukke med skove og indsøer. Andet år kom vi at få plads i gymnasiebygningen. Gennem Klosterporten kom du ind på skolens areal med hovedbygningen. På den ene side lå Ingemanns hus og på den anden side Molbechs hus, og for sig selv stod gymnasiet med rektorgården. På tværs af hovedbygningen stod Sorø smukke kirke med Fratergården mellem kirken og skolen. Antallet af elever var ca. 250.

Tidligt om morgenen kom skoletjeneren ind på sovesalene i gymnasiet og ringede med en klokke og råbte: »Så står vi op!« Vi vaskede os og klædte os på og gik ned i gymnasiets forsamlings-sal, hvor vi fik havregrød, mælk, te og brød. Kl. 7.53 samledes vi i lovsangssalen på hovedbygningen. Stærkt og smukt tonede Ingemanns morgensalme. Kl. 8 skulle vi møde i klasseværelserne, og undervisningen begyndte og fortsatte med frikvarter til kl. 12.10. I tiden indtil kl. 14 fik eleverne middagsmad i forskellige hold i spisesalen. Kl. 15-16.30 var der igen undervisning. Så var der fritid til kl. 18. Nogle gik tur, cyklede

Studenter fra Sorø 1907. Stående: Oluף Thorsen, Carl Beck, Camillo Martiny, Emil Mortensen, Vilhelm Øhlenschläger, Edward Mitens og Verner Henriques. Siddende: Hans Bennick, Ejler Hammer, Kay Ulrich, Børge Hebo, Svend Odder, Mogens Nissen.

eller roede på søen eller spillede fodbold, cricket eller tennis. Kl. 18-20 var der læsetid i opholdsrummene. Kl. 20 kom skoletjeneren med aftensmaden og satte den i forsamlingsalen. Efter kl. 20 var der undertiden møde i salen, eller nogle gik på besøg hos kammerater. Kl. 21.45 skulle vi normalt være hjemme og gå i seng kl. 22.

Vi havde gode og venlige lærere. Jeg husker, at rektor Hoff gav Emil og mig æbler. Med kammeraterne spillede vi fodbold. Vi havde elevorkester og samledes hos overlærer Lauritsen en gang ugentlig i vintermånederne. Mindst en gang om året var der på skolen koncert med sang og spil. Emil spillede violin og jeg fløjte. Af forlystelser var »vandbal« og en gang om året »kongebal«.

Gymnasiasterne havde deres forening »Baldur«, hvor der holdtes møder hver onsdag aften fra slutningen af august til udgangen af april. Vi havde et håndskrevet blad, »Minerva«, og der blev holdt foredrag og sunget sange efter en lille sangbog.

I Minerva var der hvert år en revy over eleverne i gymnasiet. Da jeg var i 5. klasse, stod der om Emil og mig: Færingerne E. Mortensen og fætter er, hvad navnet anbelanger, doubletter.

Da jeg gik i 6. klasse, stod der:

*Her til lands at være færing
er sågu en god ernæring.*

*Vi i skolen haver to,
la' dem bare have ro.*

Efter studentereksamen studerede Emil ved polyteknisk læreanstalt og tog ingeniørexamen. Han blev ansat som ingeniør ved Københavns kommunes vandværk, hvor han udførte et dygtigt og pålideligt arbejde. Han havde den sorg at miste sin kone i forholdsvis ung alder, og hans søn, som var læge i Odense, døde, og sønnens enke omkom ved et færdselsuheld.

Emil var glad for livet på Sorø skole og for godt kammeratskab. Med vemod husker jeg og sikkert flere af kammeraterne på »Petter Emil«.

Tórshavn, oktober 1972.

Edw. Mitens

Just Urban Hansen.

* 5. november 1903 – † 16. oktober 1972.

Just Hansen (R 1920) tilhørte den store Sorø-slægt, hvoraf så mange er blevet elever på Sorø Akademis Skole. Fra Dagbladets nekrolog, der efter Just Hansens ønske først blev bragt efter begravelsen, citerer vi afsnit, der fortæller om hans liv i Sorø og hans betydning i byen:

»Sorø har mistet en af sine kendte og driftigske skikkelser. Sammen med broderen, købmand Sven Hansen var han tredje generation af dynastiet H. A. Hansen, og som slægtleddet før ham – han var søn af købmand Urban Hansen – nærede han ikke blot veneration over for familieforetaget, men følte forpligtelse til at forvalte det pund, han havde fået i arv, på den bedste måde.

Just Hansen vil altid blive husket som fornyeren i familiedynastiet. Det var ham, der var foregangsmand, da Teknisk Kork Industri blev rejst i Pedersborg og industrien kom til som et nyt skud på den vidt forgrenede stamme. Fjerde generation er forlængst med i den gamle Sorø-virksomhed, som H. A. Hansen begyndte i 1852, men Just Hansen fulgte til det sidste interesseret med i firmaet.

Just Hansen var en vennesæl mand, der havde let ved at omgås andre mennesker, og man kendte ham som en fornøjelig selskabsmand. – Han nærede en oprigtig kærlighed til fødebyen, kendte sin forpligtelse og var villig til at gøre en indsats. Da tankerne om »Handelsstandens Hus« skulle realiseres for en lille menneskealder siden, gik man ikke forgæves til Just Hansen, og i en ti-årig periode – fra 1951 til 1961 – var han formand for Sorø Handelsstandsforening, hvis virksomhed han også siden fulgte med den største interesse. Da han takkede af for 11 år siden, stiftede han et legat til fordel for handelens unge.

I sine helt unge år fejrede Just Hansen triumfer som tennisspiller, og han

opnåede et danmarksmesterskab i single. Tennisinteressen bevarede han u-svækket i mange år derefter. De fleste soranere husker måske først og fremmest Just Hansens sejlsportsinteresse. Han var en af de kendteste bådejere på den tid, da sejlene var med til at præge Sorø sø. Siden hen erhvervede han yachten »Zenta« med fastansat mandskab, og det vakte ikke så lidt opsigt, da delegationen fra indlandsbyen Sorø engang i halvtredserne kom sejlene til handelsstandsmøde i Rønne i Just Hansens yacht.«

Flemming Seth Kisbye-Hansen.

* 8. oktober 1926 – † 3. november 1972.

Flemming Kisbye-Hansen hører til den kendte Sorø slægt Kisbye; hans moder Ellen Kisbye tog realeksamen fra Sorø Akademis Skole 1909, og hans broder Bent blev student 1946; se i øvrigt Soraner-Biografierne.

Selv blev han student i 1944 og mag. art. i klassisk filologi 1954, studerede i Italien, Frankrig, Belgien og England flere år, blev lærer ved forskellige skoler 1958–66 og derefter amanuensis senere afdelingsleder ved filologisk afdeling på Odense universitet. En ualmindelig dygtig videnskabsmand og en særdeles afholdt lærer.

I en nekrolog i Berlingske Tidende 9/11 1972 skriver professor, dr. phil. Søren Skovgaard Jensen bl. a.:

»Det samlende punkt for magister Kisbye-Hansens virksomhed – der spændte pædagogisk fra det elementære til det højeste videnskabelige niveau, og fagligt over en vid række af discipliner – har jeg altid umiddelbart oprattet som det ciceroniske ideal »humanitas«: At være menneske fuldt ud, at realisere menneskets idé i så ren form som muligt. Udadtil viser humanitas sig som forståelse og mildhed over for éns medmennesker, indadtil fordres, at man bliver herre over de legemlige behov og beriger og forfiner det sjælelige liv.«

Christian Andreas Bergsøe.

* 15. juli 1905 – † 7. november 1972.

Christian Bergsøe måtte på grund af sygdom forlade Sorø Akademis Skole allerede i 1. mellem 1917. Han blev civilingeniør i 1931 og virkede en årrække i gærings-industrien. Fra 1947 til 1958 var han teknisk direktør i A/S Niro Atomizer, hvor han gjorde en værdifuld indsats indenfor spraytørringsindustrien. Fra 1958 havde han sit eget firma Accurate Products Co., maskiner for akkumulatorindustrien.

Christian Bergsøe var gift to gange. En søn af første ægteskab er Peter Andreas Sedum-Larsen (S 1957).

Gamle soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i januar 1973:

1. Mag. art. *Niels M. Saxtorph* (f. 1923), Engelstedsgade 59, 2100 Kbhvn. Ø.
2. Tandlæge *Jørn Stege Nielsen* (f. 1923), Gyvelgaarden, Svejlbæk, 8600 Silkeborg.
2. Arkitekt *Knud B. Sparsø* (f. 1923), Tranegilde Strandvej 45 D, 2670 Greve Strand.
4. Regnskabschef *Holger Harms* (f. 1923) Bredekærs Vænge 140, Ishøj Strand, 2630 Tåstrup.
4. Ekspeditionssekretær, cand. jur. *Erik Havers-Andersen* (f. 1923), Tagensvej 30, 2200 Kbhvn. N.
5. Kabelingeniør *Frederik L. Jørgensen* (f. 1888), Strandboulevarden 16, 4., 2100 Kbhvn. Ø.
5. Gårdejer *Hother Smith* (f. 1898), Bramdruplund, 6100 Haderslev.
5. Bankfuldmægtig *Jørgen Heller* (f. 1923), Sognegårds Allé 80, 2650 Hvidovre.
6. Major *Svend Erling Stage* (f. 1903), Ribegade 12, 2100 Kbhvn. Ø.
6. Overlæge *Hans K. Rømer* (f. 1913), Sønderbakken 7, 9240 Nibe.
8. Direktør *Poul A. Drewes* (f. 1903), Vester Søgade 48, 1601 Kbhvn. V.
11. Teknisk fotograf *Carl Chr. Strarup* (f. 1903), Kajerødvej 104, 3460 Birkerød.
16. Fabrikant *Paul Christoffersen* (f. 1898), Trunnevangen 1, 2920 Charlottenlund.
18. Dommer *Carsten Jepsen* (f. 1913), Folehavevej 23 A, 2970 Hørsholm.
18. Slagtermester *Jens Anton Sørensen* (f. 1913), Gl. Køge Landevej 575, 2650 Hvidovre.
19. Receptionschef *Jens Stubbe-Teglbjærg* (f. 1898), Estersvej 26 B, 2900 Hellerup.
19. Mag. scient. *Peter Schiøler* (f. 1923), Akacievej 22, 2830 Virum.
20. Overlærer *Gunner Dam* (f. 1898), Drogdensvej 3, 2791 Dragør.
22. Stadsdyrlæge *Otto Paludan-Nielsen* (f. 1903), Boulevarden 22, 4760 Vordingborg.
22. Civilingeniør *Knud Valdemar Jensen* (f. 1913), Brøndbyøster Torv 75, 2650 Hvidovre.
23. Inspektør *B. Wamsler* (f. 1913), Dyssegårdsvej 53 A, 2860 Søborg.
25. Direktør *C. V. Nielsen* (f. 1893), G. A. Hagemannsvej 11 A, 3070 Snekkersten.

27. Tandlæge *Rudolf Gertz* (f. 1888), Rødegård 18, 2300 Kbhvn. S.
27. Ingeniør *Ove Hinding* (f. 1898), c/o bankdirektør Cai Hinding, Skovholmsvej 17, 2920 Charlottenlund.
27. Professor, overkirurg, dr. med. *Jens C. Christoffersen* (f. 1913), Bispebjerg Bakke 21, 2400 Kbhvn. NV.
28. Prokurist *Jens Lund* (f. 1903), Kirkevænget 6 B, 2500 Valby.
30. Fru *Marie Ohrt*, født Haugaard (f. 1898), Trautnersvej 2, 4180 Sorø.

Noter

Professor, dr. jur. Mogens Koktvedgaard (1952) er Københavns Universitets ny prorektor. Valgt uden modkandidater.

* * *

Chr. Elling (s 1920) takkede ved audiensen 9/10 1972 for medaljen ingenio et arti i guld.

* * *

Tirsdag den 7. november foretog G. E. C. Gads Fond sin uddeling. »Det danske sprogs mester«, professor dr. phil. Chr. Elling (s 1920) fik en hædersgave på 30.000 kr. for sin eminente forskning i en stil, støbt over omfattende læsning i alt muligt andet end kunsthistoriske værker.

* * *

På det nyåbnede patologiske institut på sygehuset i Skive er den ene af de nyudnævnte overlæger, Svend Aage Askjær (s. 1957). Instituttet skal, i hvert fald i en årrække, dække alt patologisk arbejde ved samtlige hospitaler i Viborg amt.

* * *

Keglebaneskuret er gået al kødets gang. Da eleverne mødte på skolen efter sommerferien, var det sunken sammen, og nu er resterne ryddet af vejen. I lange tider tjente det til omklædningsrum til fodboldspil på Grønne Plads.

Ældre elever mindes endnu, at det var en uskreven lov, at pigerne på vej til og fra musæet gik bag om skuret, men i de sidste år var det degraderet til knaltertstald for skolesøgende, og nu er det altså væk!

* * *

Pra Politiken 24. oktober citerer vi: »Regionalisme er et ord, vi bruger meget lidt på dansk. Hos os klinger det af »egnsudvikling«, men det er slet ikke det, som gruppen omkring det nye tidskrift Regional Contact sigter til. Med øre-, næse- og halsspecialist, dr. Kurt Breson (s 1945) fra Birkerød i spidsen vil gruppen skabe interesse for regionalismen sådan som den nede på kontinentet længe har optaget statsfilosoffer og andre, der mener, at staterne er for store for mennesker. I virkeligheden har regionalisme noget at gøre med nær-demokrati.«

* * *

Til de 200 raske gamle soraners stipendium har landsretssagfører Erik Severinsen fra K. Viderø, Fynsvej 22, Ørholm modtaget et bidrag på kr. 200.- til legatet, og Viderø er derved indtegnet som konsolidant.

Adresseændringer bedes meddelt til
SORANSK SAMFUND: Kassereren
 Civilingeniør S. Kamman
 Tobaksvejen 10
 2860 Søborg
 Tlf. (01) 69 11 44
 Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion
 Otto Fog-Petersen
 Carl Plougsvej 27
 3460 Birkerød
 Tlf. 81 51 80

SORANERBLADET: Ekspedition
 Erik Sanders
 Tangø
 8850 Bjerringbro

Palm Greisøns Eftf.

**SVEGARDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

Erik Severinsen
Landsretssagfører

1459 København K Frederiksberggade 2 Telefon 14 34 00

Advokat

HARALD QVIST
Landsretssagfører

Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25
(01) 12 32 64

Lrs. G. Tage Nielsens efft.

SORANER! *hvornår gik du sidst tur i Filosofgangen
med din kone?*

*Ring og hør prisen på vort
weekend-arrangement!*

Hotel POSTGÅRDEN (03) 63 22 22

aromatic

sparer Dem
**19 dage
om året!**

Officielle undersøgelser har vist, at De sparer op til 151 timer om året, når De lader aromatic lave kaffen. Det svarer til 19 arbejdsdage à 8 timer!

Det er den nemme betjening og lynhurtige rengøring, der gør aromatic til den mest tidsbesparende kaffemaskine. - Samtidig er De sikret en avanceret maskine, der er konstrueret efter det kalkholdige danske vand og derfor giver Dem minimal vedligeholdelse.

aromatic er i elegant design til vægophæng. Såvel beholder som kande er i kraftigt metal, og ingen af delene kan væltes af „små pifingre“ som derved undgår at få kaffe og varmt vand over sig. Rummer 10-12 kopper.

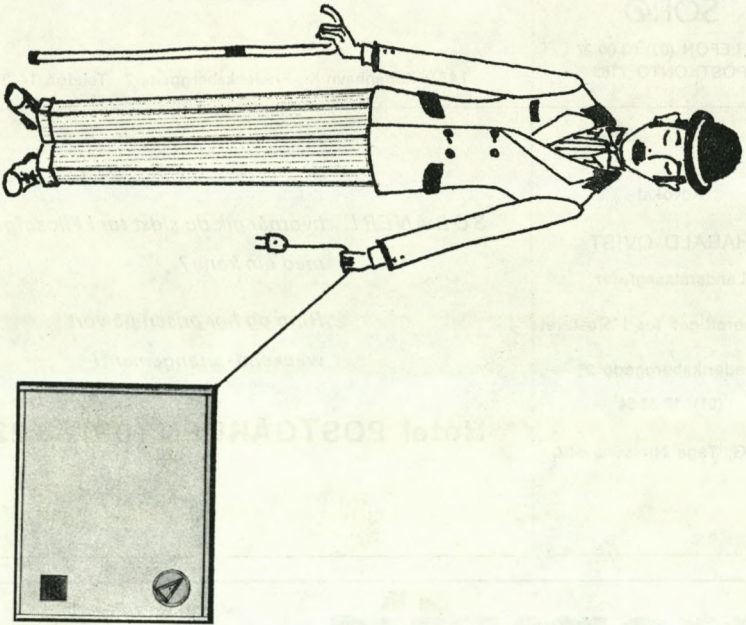
**Prøv aromatic
i 14 dage**
Fullt beejstring - eller De får pengene tilbage. (Dette tilbud gælder indtil 1/1 1973).

Vejl. udsalgspris kr. 348,-.

fmf

FOG & MØRUP A/S

Stil, kvalitet og varme.

PRISME panelradiatorer
Heat-Master radiatorer
Stråleovne
Como-air varmeblæsere
Infra strålearmatur
Dyppekogere
4-Toaster brødristerere
Oliefyldte radiatorer

O & N ELECTRIC A/S . ELLEKÆR 3 . 2730 HERLEV

Skandinavien's mest alsidige fabrik for el-varme